

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 7. — ŠTEV. 7.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 9, 1925. — PETEK, 9. JANUARJA 1925.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

Berlin protestira proti sklepu zaveznikov.

Dr. Paul Loebe je bil izvoljen predsednikom novega nemškega državnega zbora. — Zadnji poskus kanclerja Marxa.

BERLIN, 8. januarja. Danes je bil tukaj objavljen odgovor nemške vlade na poslanico zavezniškega sveta glede sklepa, da ne bo kolinsko ozemlje izpraznjeno dne 10. januarja, kot je določeno v versajlski mirovni pogodbi.

Nemški odgovor pravi, da so bila čustva nemškega naroda težko prizadeta in da je bilo omajano njegovo upanje, da bo mogel urediti svoje zadeve ter mirno sodelovati z drugimi narodi. Odgovor pravi nadalje, da ni pravilno, če navaja poslanica zaveznikov po manjkanju v nemškem razoroževanju. Tozadevne navedbe so ba je preveč splošne. Razentega tudi ni dobila nemška vlada natančne besedila ugotovil vojaške kontrole komisije. Nemška vlada izjavlja, da nima nemško razoroževanje nobenega stika z datumom, določenim za izpraznjenje kolinskega ozemlja.

BERLIN, Nemčija, 8. januarja. Dr. Paul Loebe, član socialno-demokratske stranke ter prejšnji predsednik državnega zbora je bil z 231 glasovi izvoljen predsednikom novega državnega zbora. Dosedanji predsednik je dobil le 112 glasov.

Loebe, kojega prejšnje uradovanje so vse stranke označile kot uzorno, je izjavil po izvolitvi: "Vse moramo poskusiti, da skrajno neupravičeno zasedenje dežele, proti kateremu že sedaj protestiramo. Vsa zbornica je odobravalna to njegovo izjavo. Istočasno pa je novi predsednik tudi namignil, da mora biti kabinetska kriza nekaj podrejenega in da je kolinska zadeva zaenkrat poglavita stvar.

Berlin, Nemčija, 8. januarja. — Kancler Marx je bil prisiljen opustiti svojo idejo, da ustvari takozvan nepristranski kabinet, obstoječ iz članov parlamenta. Sporočil je predsedniku Ebertu, da ga je napotil k temu odpor Stresa. Semanovne ljudske stranke, v kateri so zastopani poleg buržuazijcev tudi socialisti.

Marx bo vsled tega skušal postaviti kabinet iz visokih državnih uradnikov, ki ne pripadajo nobeni stranki.

Dva mehiška generala ustreljena.

MEXICO CITY, Mehika, 7. jan. Vojno sodišče je obsodilo na smrt generala Sam. Grandaro in Jose Sangermanna, ker sta v državi Guerrero kovala zaroto. Par ur po smrtni obsodi sta bila ustreljena.

BLAZNIKOVIH PRATIK NIMAMO VEČ

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nimamo več Blaznikovih Pratik v zalogi, zato naj jih nihče ne naroča. Namesto Pratik ne naročite Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1925, katerega imamo še par izstisov na razpolago.

Uprava "Glasa Naroda".

Kolčaka so vrgli v reko

Admiral Kolčak je zahteval sodnijsko obravnavo. — Gen. Pepelja je pa prosil za življenje. — Pisec spominov, v katerih so navedene tozadevne podrobnosti, je načeloval komisiji, ki je obsodila Kolčaka in tovariša na smrt.

MOSKVA, Rusija, 8. januarja. V spominih Sergija Čudnovskega, predsednika preiskovalne komisije, ki je obsodila na smrt admiral Kolčaka in generala Pepelja, je zanimiv odstavek o tem usmrčenju.

Admiral in general sta načelovala protiboljševskim silam v Sibiriji ter sta bila ustreljena v Irkutsku dne 7. februarja leta 1920.

Čudnovski pravi, da je bilo usmrčenje obeh neobhodno potrebno, ker so se bližale sile generala Kapvala. Te čete so hotele rešiti na smrt obsodena. Sibirski revolucionarni odbor je vsled tega sklenil oba takoj usmrtiti.

Usmrčena sta bila brez sodne obravnave, in ko se je pojavilo vprašanje, kaj naj se zgodi z mitvečema, je rekel neki sovjetski častnik:

"Napravite ž njima tako, kot sta napravila onadva z delavci in kmeti. Vrzite ju v reko".

Čudnovski pripoveduje, da so se napotili nato člani komisije k reki Angara, napravili v led luknjo ter vrgli vanjo obe trupli.

Sovjetski načelnik opisuje kako je šel na predvečer usmrčenja v ječo, da obvesti častnika o njihni usodi.

Kolčak je star pri vratih svoje celice, oblečen v kožuh. Bil je očitno pripravljen na beg. Komisar je prečital smrtno obsodo revolucionarne komisije, nakar je admiral odločno odgovoril:

"Zakaj me hočete ustreliti brez obravnave? Dajte mi priliko, da se branim".

"Odkdaj ste mnenja, da se sme streljati ljudi samo po obravnavi?" — ga je vprašal Čudnovski.

Sovjetski uradnik je nato informiral Pepelja o njegovih usodi. General je milo prosil milosti ter obljubil služiti sovjetom, a njegovi sodniki so ostali neizprosni.

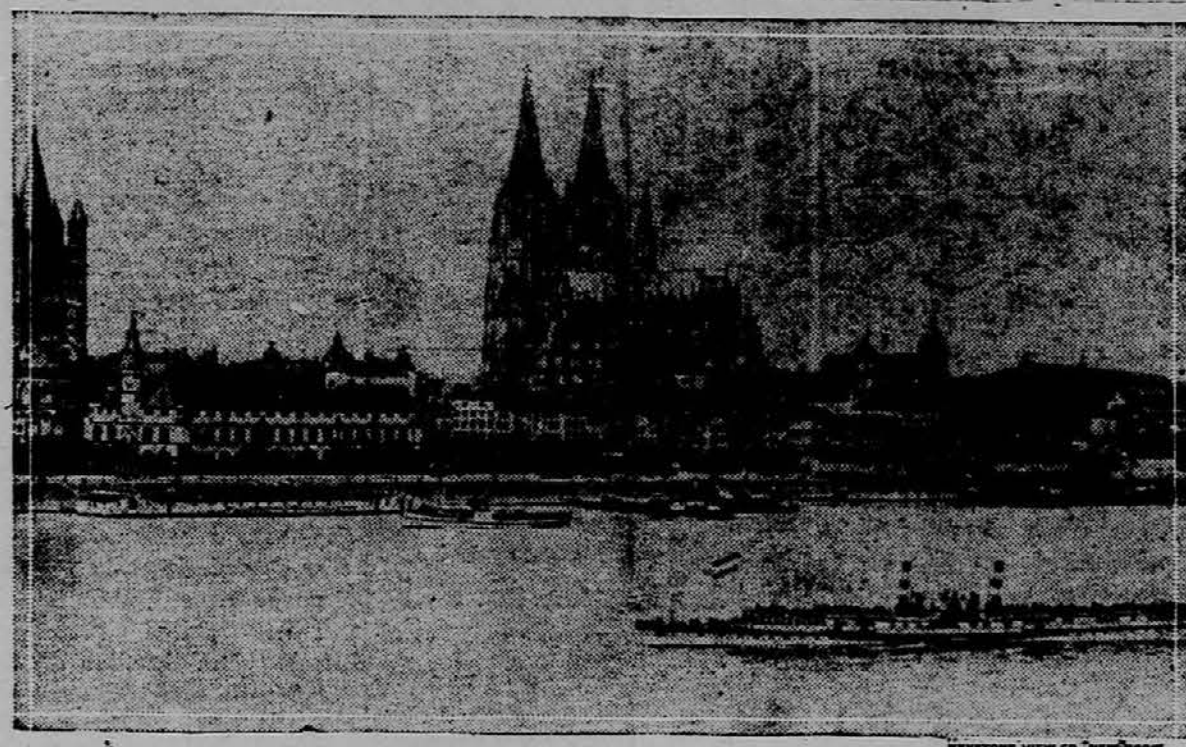
Ko so odvedli oba na mesto, kjer naj bi se izvršila smrtna obsoda, je Kolčak prosil za dovoljenje, da vidi svojo ženo, princesinjo Timirev ter opravičevalno dostavil: "Ona ni res moja žena. Dobra žena je ter načeljuje pralnemu departamentu za vojaške".

Čudnovski dostavlja, da je bil položaj skrajno resen in turoben, da so se pa vojniki vendar srčno smejali temu Kolčakovemu dovtipu. Čudnovski ni hotel izpolniti admiralu želje.

Petnajst menihov aretiranih v Kijevu.

KIJEV, Rusija, 7. januarja. — Tukaj so aretirali petnajst menihov, katerim so dokazali, da so tekom strahovite ruske lakote skrivali razne dragocenosti, s katerimi bi bilo mogoče kupiti ogromno množino živil. Oblasti so našle v nekem skrivališču zbirko demantov, katerih nekateri so tehtali po 400 karatov, 1600 funtov srebra, 60 funtov zlata in več milijonov rubljev.

POGLED NA MESTO KOLIN

Pogled na nemško mesto Kolin in njega krasno katedralo. To mesto bi morali zavezništvo versajlsko mirovno pogodbo zapustiti dne 10. januarja, pa kot kaže, ne bo iz te moke kruha.

FINANČNI MINISTER CHURCHILL IZPREMENIL SVOJO POLITIKO

Churchill je pristal v ameriški delež pri dobičkih Dawesovega načrta. — V povračilo bodo Združene države žrtvoval kolektiranje stroškov porenške okupacije. — Domneva se, da bo tudi skupna svota skržena. — Polkovnik Logan je pristal v angleško okupacijo.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

PARIZ, Francija, 8. januarja. — Združene države bodo kolektirale od Nemčije svojo vojno škodo na temelju Dawesovega načrta. Winston Churchill, angleški finančni minister, je pristal v to v pogovorih, ki jih je imel včeraj popoldne s polkovnikom Loganom, ameriškim zastopnikom, po prvem sestanku zavezniških finančnih ministrov.

V povračilo bodo Združene države žrtvoval one klavzule Dawesovega dogovora, na temelju katerega naj bi se plačalo stroške renske okupacije v dvanajstih letih. Slišal sem tudi, da bodo Združene države prisiljene skriti skupno svoto \$350,000,000 kot jo zahtevajo sedaj.

Ameriški okupacijski stroški ohranijo svojo prioriteto v nemških plačilih v gotovini, vendar pa se bo raztegnilo ta plačila na dobo štiri in dvajsetih ali še več let.

Če bo Nemčija plačevala soglasno z Dawesovim poročilom, bodo dobivale Združene države vsako leto od \$15,000,000 do \$20,000,000.

Od dva tisoč in petsto milijonov zlatih mark, katere mora plačati Nemčija letno po petih letih, bo 400,000,000 določenih za prioriteto. Nekako 75,000,000 se bo nato uporabilo za ameriško odškodnino. Preostala svota se bo razdelila med zavezništvo na temelju odstotkov, določenih v Spa.

Svota 400,000,000 za prioriteto ni mogoče skriti, neglede na to, koliko bo plačala Nemčija. Ameriški delež in zavezniški delež bosta skržena, če ne bo Nemčija plačala vsega letnega zneska.

Poteklo bo več dni, predno bo mogoče spraviti to uravnavo v prijetno toliko, a kupčija med Winston Churchillom in Loganom je bila sklenjena.

Churchill je bil vse obvladujoča osebnost tekom prvega dne konferenec. Govoril je o medzavezniških dolgovih s francoskim finančnim ministrom Clementelom. Zvečer se je razgovarjal o istem predmetu z belgijskim ministrskim predsednikom Theunisom.

Stališče angleškega ministra je naslednje: Vprašanje vojnih dolgov še danes ni uravnavano. Nobene medzavezniške konference ne bo, da jih uravna, vsaj za enkrat ne. Mesto te-

Proti strokovni vojni industrijalcev.

Nemško, francosko in belgijsko organizirano delavstvo se bori z vsemi silami proti strokovni vojni industrijalcev.

BERLIN, 8. januarja. — Organizirano delo v Nemčiji, Franciji in Belgiji ne bo dovolilo trgovske vojne, ki se kuha sedaj med temi deželami, to je trgovske vojne, ki je proizvedla mednarodno politično krizo, v kateri sta nemško razoroženje in izpraznjenje Ruhra le pretveza.

Zastopniki strokovnih unij teh treh dežel se bodo kmalu sestali v Kolinu, da razpravljajo o sredstvih, kako prisiliti nasprotujoče si industrijalce k miru.

Organizirano delo se prav posebno boji preteče carinske vojne med Francijo in Nemčijo, ki bi se seveda vršila izključno le na stroške delavstva.

Acija organiziranega delavstva je sledila sestanku nemških in francoskih strokovnih unijonistov, kojih naloga je bila razpravljati o namenavanem evropskem jeklarskem trustu. Unijski voditelji upajo da jim bo mogoče prisiliti svoje vlade, da se posvetujejo z njimi pri sestavljanju trgovskih pogodb ali ustvarjanju mednarodnih trgovskih kombinacij katerekoli vrste.

Nemška in belgijska vlada nista hoteli o tem ničesar vedeti ter nista hoteli pripustiti unionistom soudeležbo pri razpravah glede trgovskih pogodb. Z združenimi silami pa upajo delavski voditelji doseči svoj cilj.

Evropske zunanje urade razbujajo politična kriza, a z vsakim dnem postaja bolj očitno, da je poglavito in neposredno sporno vprašanje želja nemških industrijalcev v Ruhr, da se polaste zopet evropskih trgov ter strah francoskih industrijalcev, da se bo Nemeem to tudi posrečilo.

Obe strani želita miroljubno obravnavo, a organizirano delo je prepričano, da bo odškodovano, če bo sklenjen mir ali vojna brez soudeležbe delavcev.

istotoliko ljudi brez dela kot jih je bilo pred enim letom. Delavsko ministrstvo pravi, da se je oglasilo v državnih posredovalnicah okoli 1,272,600 brezposelnih.

MUSSOLINIJE JE VSE DOVOLJENO

Na povelje Mussolinija so zaprle oblasti 655 hiš, 150 vinarn, 95 klubov in 25 držb. — Sto in enajst ultra-radikalcev je bilo aretiranih. — Zaplenjeno je bilo dosti orožja in municije. — Mussolini je zopet pozval nasprotnike, naj dvignejo obtožbe.

RIM, Italija, 8. januarja. — Posledica neprestane delavnosti krajevnih oblasti pri zaplenu opozicijskih listov ter preiskavanju domov je bila, da so oblasti zaprle 655 domov v različnih mestih Italije.

Oblasti so zaprle 150 vinarn, v kateri so se shajali komunisti, pet in devetdeset klubov in razpustile 25 društev. Med temi je Italia Libera, katero je ustanovil Peppino Garibaldi.

Sto in enajst ekstremistov je bilo aretiranih. Krajevni prefekti izvajajo navodila, naj vzdrže red potom posebnih odredb.

Ministrski predsednik je danes zopet pozval opozicijo, naj prijavi formalne obtožbe radi zlorabe oblasti, a opozicija se ni še odločila, če naj prisostvuje formalnemu ovtorjenju parlamenta ali ne.

Vlada je sklenila zaključiti zasedanja kakorhitro bo postala nova predloga postava. Predlogo je vložil Mussolini ter se tiče volilne reforme. Po novi postavi bodo glasovali okraji za posamezne kandidate ne pa za cele skupine.

Vsled tega ima opozicija le malo časa za odločitev, če naj se vrne v zbornico ali ne.

Oficijelni buletin objavljen včeraj zvečer, je namignil, da se bodo najbrže kmalu vršile nove volitve. Protivladni voditelj je žalostno priznal zastopniku nekega newyorškega lista, da je bila njegova stranka zopet poražena.

Namen Mussolinija je, zbiti skozi parlament novo volilno postav, in medtem bodo njegovi prefekti zatrli opozicijske časopise. Policija v družbi fašistovske milice bo terorizirala volilce.

RIM, Italija, 8. januarja. — Mussolini kot uspešen revolucionarni voditelj, ima pravico braniti svoj režim z vsemi sredstvi, in vsakdo, ki ga hoče strmoglaviti, bo neusmiljeno kaznovan.

V tem zmislu so izjavili fašistiški voditelji poročevalcem, ko so jih vprašali glede političnega položaja v deželi.

Fašistovski zastopniki so rekli, da je Mussolini ponovno poudarjal dejstvo, da se je polastil vrhovne sile s pomočjo revolucije, ki je bila nekrvava le vsled pravčasne intervencije kralja, a je bila kljub temu vendarle revolucija.

"Mussolini je uspešen revolucionaren voditelj," so izjavili njegovi pristaši. "Kot tak ima pravico braniti vladu proti vsem, ki jo skušajo strmoglaviti. Nihče ga ne more dolžiti, da ni odkritosrčen, celo brutalno odkritosrčen. Kljub temu pa je še vedno dosti takih, ki ga ne razumejo, ne le v Italiji, temveč tudi v inozemstvu.

"Fašizem ima pravico braniti deželo pred povratkom starega režima z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago. Ljudje se pritožujejo, ker so bili opozicijski listi zaplenjeni. Naš režim le zaplenja liste, a drugi revolucionarni režimi postavljajo urednike takih listov k zidu ter jih postrele. Fašistovska vlada napravi včasih kako napako kot vsaka druga vlada. Opozicijskemu časopisu je dovoljeno kritizirati, kadarkoli se to zgodi. Vsak poskus, da se podminira fašistovski režim, pa je izdajstvo in treba je v tem zmislu ž njim postopati."

Francoski poslanik odpo toval proti Moskvi.

PARIZ, Francija, 7. januarja. Danes je odpotoval proti Rusiji francoski poslanik Jean Herbert. Pred odhodom ga je sprejel v avdienci ministrski predsednik Jean Herriot ter mu dal par važnih navodil.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno. SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$18.00 2000 Din. — \$35.80 5000 Din. — \$89.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekoval urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$ 9.60 500 lir \$23.00
300 lir \$14.10 1000 lir \$45.00
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sodaj ni stalna, menja se vsakrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam prišlo pošiljalo denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Donar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4887.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za niozemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

IZ NAJTEMNEJŠE AMERIKE

Nihče ne more odrekati Ameriki visoke kulture in civilizacije. Toda dejstvo je, da meče svetlobo senco, in iz teh črnih senc zajemamo naslednja poročila, ki so jih te dni objavili sicer ugledni ameriški listi:

"The Los Angeles Examiner" je v posebni koloni, ki nosi naslov "Moč molitve", objavil:

"Svoj dom bi bil rad imel, in prosil sem Boga očeta zanj. Danes imam svoj dom. Prosil sem za premoženje in danes imam premoženje. Prosil sem, da bi imel dom, ki bi bil blizu cestne železnice, na kateri velja vožnja samo pet centov. In glej, moj dom je oddaljen samo dva bloka od prge cestne železnice. In da bi zvrhal mero svoje dobrote, je postavil Bog moj dom na lep griček, kjer imam krasen razgled na Njegove gore".

Iz odstavka, ki je bil objavljen v "La Junta Tribune" (Colo.) posnemamo:

"Ponavadi se pogovarjamo o suši in nizki travi ter premišljujemo, kdo bo najprej odšel od tukaj. Toliko odjemalcev smo že nakradli drug drugemu, da se tatvina res več ne izplača. Pri najboljši volji ne moremo biti vsi butlegarji. Poleg tega je pridelek tako slab, da zamoremo iz koruze, ki jo prideamo na enem akru zemlje, skuhati komaj eno galono žganja. Sam Bog ve, kaj bo z nami".

"The Denver Post" poroča:

"G. E. Robkey iz Limon, Colo., pastor tamošnje metodistiške cerkve, je moral plačati deset dolarjev kazni in dvajset dolarjev za sodne stroške, ker je konjem in mežgom privezoval na repe plehnate kane, ker jih je tako preplašilo, da so kot divji divjali skozi vas. Naznanil ga je W. V. Truet, ki je uradnik društva za varstvo živali".

"Louisville Herald" (Kentucky) je objavil odprto pismo, ki ga je pisal kongresni demokratski kandidat svojemu tekmeцу, republikanskemu kandidatu.

V pismu so zanimivi naslednji odstavki:

"Dovolite, da vas nekaj vprašam. Ali niste morali neke bežati, ker bi vas sicer linčali, ker ste neusmiljeno grdo ravnali s svojo ženo? Ali se še spominjate, ko si je morala vaša žena izposoditi denar da je nahranila svoje bordenje, dočim ste vi ležali nezavestno pijani v neki butlegarski spelunki? Ali se še spominjate, ko so vas morali prijatelji vaše žene odvesti v mesto, ker bi jo sicer usmrtili? Kaj morda ni res, da ste vse življenje usmiljenja vredni pijance? Vi ste poosobljena brutalnost, poosobljena ničevost. Vi ste sposobni uganjati pri mizi svojega gostitelja take svinjarije, da bi se gostiteljica žena vsled sramu najraje v tla vdrla. Iz zvezne zakladnice ste sprejeli na tisoče dolarjev, delo, za katero ste dobili plačo, je pa obstajalo v tem, da ste pili in spali po šnopsarskih beznicah. Vi ste človek, kakršnega žele imeti korupni politiki do smrti v uradu, samo da dobe od vas par dolarjev, ki jih vam da vlada za pohajkovanje. Vi ste človek, katerega se je prijel v Washington City ime "frakelj", ker ste bili devet dni pijani, če ste bili deset dni tam. Vse vaše delo opravlja vaša tajnica, zasluha je pa vaša".

"Louisville Herald" (Kentucky), je objavil naslednjo notico:

"Pri zborovanju Elkhorn baptistovske družine je sodnik Millville okraja javno prosil Boga, da bi čimveč tobaka prodali, da bi na ta način čimprej dobili dovolj denarja za novo cerkev v Woodford okraju".

List "Baltimore Sun" je objavil naslednje poročilo svojega časnikarskega poročevalca:

"V Cecil okraju je več Kukluxe klancev kot v kateremkoli drugem okraju v državi. Poleg tega je tam več munsajnarjev, več butlegarjev in več profesionalnih igralcev kot v kateremkoli kraju, celo več kot v Baltimore. Neki konstabler mi je povedal, da pozna najmanj 100 butlegarjev in da je v okraju nad petdeset zganjekuhov. Kljub temu je pa naš okraj trdnjava za izvedbo postav".

List "Boston Globe" poroča:

"Mati šestih otrok, Mrs. Nunziatina Ventura, stara 32 let ter stanujoča v hiši šte. 184 Cottage St., East Boston, je bila danes v bostonskem okrožnem sodišču obsojena na eno leto ječe. Na eno leto ječe je bil obsojen tudi 42-letni Ludovico Appolito. Obsojena sta bila in obsojena, ker sta živela kot mož in žena in imela otroke, ne da bi bila poročena".

NOVI JAPONSKI POSLANIK

Slika nam predstavlja Tsuneo Matsudaira, novega japonskega poslanika za Združene države, ter njegovo družino.

Jugoslavia irredenta.

Promocija.

Na tržaški trgovski univerzi je promoviral doktorjem gospodarstvih in trgovskih ved Robert Dekleva iz Gorice.

V Dolenji vasi

je umrl g. Anton Daničič, posestnik in tamošnji večletni župan.

60 letnico

je praznoval v Brdih splošno priljubljeni in neomahljivi Slovenec Ivan Krstancič, podžupan v Višnjavaku.

Poslanec Dr. Besednjak pri notranjem ministru.

Z notranjim ministrom Ferdinandom je imel posl. dr. Besednjak dolg razgovor, v katerem mu je razložil vsa položaja Julijske pokrajine v vseh podrobnostih. Razgovor je bil živahen.

O tržaškem poslancu Giunti

se živahno razpravlja po vsej deželi. Posl. zbornica ga je hotela obvarovati sodne preiskave radi napada na posl. Fornija, ki bi ga bil povzročil on s svojo okrožnico, v kateri je bil Fornij označen za nasprotnika fašizma. Giunta je demisijsko alibiziral ali zbornica ni sprejela demisije. Tako zakonodajna institucija noče izročiti sodišču poslanca! Jugoslovansko prebivalstvo v leželi razvija svoje misli o tem

slučaju in slutiti, da mora prejalaslej zadeti zaslužena kazen požigalca Narodnega Doma v Trstu!

Videm proti Gorici.

Goriški mestni svet je imel tri ure trajajočo zaupno sejo, na kateri so razpravljali o znanih namerah z goriškim mestom s strani videmske gospode. Seja je bila zelo burna in padale so zelo ostre besede proti Vidmu, kateremu se Gorica noče ukloniti. Župan in senator Bombig je dobil nalog, da sestavi točen odgovor na poročilo predsednika videmske kralje komisije, Goriški list "La Voce di Gorizia" piše k sporu med Vidmom in Gorico nastopno: Polemike po novinah so vrgle na površje zopet vprašanje province, glede katerega pa ni treba izgubljati mnogo besed, ker bi to pomenilo samo neprestano ponavljanje tega, kar je Gorica povedala že tolikokrat povsem jasno. Naša pozicija napram vprašanju province je precizna, Gorica se je namreč udala, ko jo je Mussolini brzojavno povabil, da naj sprejme novo stanje razmer, Gorica, ki je dajala vedno vzgled discipline, se je takrat podvrgla želji Mussolinija in "danes ne zahteva, da bi se dvignila do province"; tega ne zahteva in sicer iz povsem priprostekega nagiba, ker ve, da je nemogoče aktiviranje te njene legitimne želje. Zahteva pa Gorica to, da se drža in izvedejo vse obljube, ki jih je dal Mussolini!

Novice iz Slovenije.

Mariborska porota.

Pred poroto se je zagovarjala 25 letna hčerka posestnika Justina Šumana iz št. Ruperta, ki je bila v službi pri tamošnjem župniku. Šumanova je imela ljubavno razmerje s posestnikovim sinom Franom Lorbecom, ki ni ostalo brez posledice. Obtoženka pa je znala svoje stanje tako prikrivati, da niti njena mati ni vedela, da je noseča. V nedeljo dne 23. novembra je rodila na skrivnem možko dete, katero je takoj po rojstvu na bestialen način umorila. Prijela je dete pri nogah in ga z glavo butala o zid. Pri razpravi je obtoženka po kratkem obotavljanju priznala svoj zločin, zagovarjala pa se je, da se je sramovala nezakonskega deteta. V splošnem so vse priče slikale obtoženko kot zelo razuzdano dekle. Porotnikom je bilo stavljeno vprašanje glede krivde detomora, ki so ga z 10 proti 2 glasovoma potrdili. Šumanova je bila obsojena na 3 leta težke ječe. — Kot drugi se je zagovarjal 18 letni posestnikov sin Fran Doki iz Hajdine pri Ptuj. V družbi z nekim Janezom Lubcem sta dne 7. novembra pri Slovenskih goricah napadla živinskega trgovca Janeza Horvata in ga prisilila, da jima je izročil 13 tisoč dinarjev gotovine. Orožniki so oba napadalec kmalu izsledili in izročili sodišču. Lubec se je v zaporu iz obupa obesil, obtoženec Fran Doki pa je bil pred poroto obsojen na 3 leta težke ječe. — Radi vloma v pisarniške prostore na postaji v Ptuj se je zagovarjal delavec Fran Krizan. Vlomil je 1. januarja tl. v omenjeno pisarno in odnesel 44.440 dinarjev gotovine. Ker je obtoženec živel razpurno in

razkošno, so mu kmalu prišli na sled in je bil prijet ter izročen sodišču. Na vesti ima tudi razne druge tatvine. Bil je obsojen na 3 leta težke ječe.

SLOVENSKE PRIREDITVE.

V božičnem času smo imeli v New Yorku oziroma v Brooklynu precej slovenskih prireditev, ki so prav dobro uspeli. Omenjam le veselice, ki jo je priredila Pershakova godba in Schwaben Hall ter družinski večer, ki ga je priredil "Slovan" na Silvestrovo v Peršičevi dvorani. Obisk v Schwaben Hall je bil dovoljen, vendar bi moral biti boljši. Toda to je navsezadnje umljivo. Božični prazniki izpraznijo ljudem žepe kot jih ne izpraznijo nobeni drugi prazniki v letu. Ko so rojaki nakupili potrebne božične darove in potrebščine, jim za veselice ni dosti ostalo. Pershakova godba priredi svoj prvi letni koncert oziroma veselico dne 7. februarja v rojakom dobroznani in priljubljeni Arlington Hall. To je tam, kjer je imelo Samostojno veselico, ki je bila tako dobro obiskana. Začetek bo točno ob osmih zvečer. Ker bo drugi dan nedelja in ker vodstvo dvorane nima navade, da bi eni ponoči zapoditi gostov domov, se bo lahko plesalo do ranega jutra. Ena najzanimivejših skladb, ki jo bo proizvajala godba, bo "Morje Adrijansko", katero je v ta namen priredil gospod kapelnik.

Peter Zgaga

Zavezniki bi morali dne 10. januarja oditi iz krasnega nemškega mesta Kolina, ker tako določa versailška mirovna pogodba.

Toda versailškega mirovna pogodba je stara že blizu sedem let. Kdo se briga za ukaze in za kletanje stare babe.

Priseljeniška postava je krivična postava.

Tako pravi Gary, tako pravi Schwab in tega mnenja so vsi kapitalisti, ki si žele delavcev, kateri bi delali za prazen nič.

Ako pravijo taki gospodje, da je priseljeniška postava krivična, ni tako krivična kot upijejo. Že vsaj za ameriškega delavca ne.

Pred kratkim so na Kubi odkrili spomenik velikemu ameriškega predsedniku Theodorju Rooseveltu.

Zaen s tem so se vršile velike slavnosti. Amriška takozvana visoka družba je bila v obilni meri navzoča.

Toda ameriški visoki družbi je bilo dolgčas. Posebno dame so se dolgočasil.

Evropskih veličanstev jim je manjkalo. Ker so v zadnjem času čitale, kako se španski kralj zabava in pleše v Parizu, je najbrž katera izmed njih vzkliknila: Ah, če bi bil že vsaj Alfonso tukaj! Pa je bilo res škoda, da ga ni bilo. Zadeva bi bila pomembnejša, če bi španski kralj upognil koleno pred Rooseveltovim spomenikom.

Ako bi mu ponudili gotovo svoto dolarjev, bi niti z očesom ne uveril in bi storil, kar bi mu veleli.

Španska je na vsežadnje srečna dežela. Pred stoletji je bila mogočna in ena najbolj uvaževanih držav v Evropi.

Pa je polagoma izgubljala kolonije. Za časa Roosevelta je izgubila Kubo.

Ostalo ji je le par kolonij v Severni Afriki.

Toda te njene kolonije so dovolj močne, da Špance vsak teden parkrat dodobra nabijejo.

Svete bukve pravijo, da je izredno težko priti bogatim v nebesa.

To je resnica. Najbrž je pa bogatim lažje priti v nebesa kot pa živeti revežu na zemlji.

Neki washingtonski časopis je objavil z debelimi črkami poročilo z naslovom:

"Suhaški agentje, oblečeni kot gentlemani, so špijonirali po tukajšnjih hotelih".

Med gentlemanom in človekom, ki je oblečen v gentlemano obleko, je velika razlika.

Posebno, če se tiče zadeva suhaških agentov.

Prečitajte današnji uredniški članek. Je jako zanimiv v vseh ozirih.

Ameriška gledališča delajo z golo krasno dobičke.

Nekatera gledališča z golimi ženskami, nakateri pa z golo resnico. Težko, silno težko je za moža, ki nima prave domovine.

Toda sam Bog se usmili domovine, katere nima pravega moža.

Tako daleč so prišli v tem nesrečnem času prohibicije, da je moral predsednik Coolidge javno zapovedati vsem javnim uradnikom, naj izvajajo prohibicijo in naj se pokore prohibicijskim postavam.

Jugoslavija je dala zapreti Radiča.

Nobenemu dobremu Jugoslavanu ne pride na misel, da bi Radiča zagovarjal.

Navzlic temu je pa treba pripomniti, da je na raznih visokih in odgovornih mestih v Beogradu dosti gospodov, ki so bolj potrebni zopora kot ga je Radič.

G. Mazzini:

Misli o domovini.

Domovina je predvsem zavest domovine.

Zemlja, po kateri hočete, meje, ki jih je postavila narava med vašo zemljo in zemljo drugih, in sladka govornica, ki se razlega po nji, so samo vidna oblika domovine; ali če ne utripa duša domovine v onem svetilu vašega življenja, ki se imenuje vest, ostane ona oblika kakor mrtič, brez ustvarjajočega gibanja in dihanja in vi ste le tolpa, brez imena, ne nacija in ljudstvo, ne narod.

Domovina je vera v domovino. Ko bo v slehernem od nas ta vera in bo pripravljen potrditi jo s svojo krvjo, samo tedaj boste imeli domovino, ne prej.

Vaše poslanstvo je največje med vsemi poslanstvi tu na zemlji. Bodite veliki kakor je ona. Viste poznavati za delo, ki je posnemanje dela božjega: ustvaritev naroda. In treba, da se mu približate, kolikor more človeško bitje to storiti, s tem, da se očistite in posvetite. Mladi vojskači srednjega veka so prečuli noč oboroženih, ležec na golem mramorju, ob postu in molitvi, preden so bili povzeteženi. In so prisegli samo enemu gospodu, smrti, tmemu bitju kakor oni sami. Vi pa prisegate Bogu, domovini, človeštvu. Njih plačilo za slavno podjetje je bil up, da se bo njih ime, bežni zvok, sporočilo nekaterim potomcem v pesmi trubadurjev. Vas pa čaka dolgi blagoslov pokolenj, ki bodo prešli domovino od vas, in vaš spomin, ki ga bo počastila tradicija, se bo vtešil v napredujočem življenju vsega vašega naroda.

Domovina je ena, nedeljiva. Kakor se člani družine ne radujejo skupne mize, ako je eden od njih daleč, ugrabljen bratski ljubezni, tako ne imejte ne radosti ne počitka, dokler je del ožemlja, na katerem se govori vaš jezik, odtrgan od naroda.

Ljubite domovino! Domovina je zemlja, kjer počivajo vaši sorodniki, kjer se govori vaš jezik, s katerim vam je vaša ljubeča, zardevajoča, šepetala prvo besedo ljubezni: je dom, ki vam ga je Bog dal, da se z delom in izpolnjevanjem pripravljate na pot k Njemu; je vaše ime, vaša slava, vaše znamenje med ljudstvi. Zrtvuajte misel, svet, kri za njo! Zgradite jo lepo in veliko, kakor so jo slutili naši največji duhovi. Ali pazite, da ne zapustite sledov laži in hlapčevstva, ki bi jo mogli omaščevati, pazite, da je ne onečastite z razkosanjem! Naj bo ena kakor misel božja.

Domovina pred vsem. In kdo smo mi, ki hočemo preudarjati svoje besede po osebnih posledicah? Doba posameznikov je pri kraju. Živimo v dobi načel, živimo v času, ki je položil oni klie v usta poljskih ulancev: "Naj poginejo ulanci in Poljska naj bo rešena!" Ljudje minejo. Potomstvo napravi konec prepričnim hujšakškim strank; ter se znova vlegel spat.

ali načela ostanejo; in gorje onemu, ki započne plemenito podjetje in se ustavi pred posledicami, naj bodo kakršnekoli.

Narod, so rekli, ni nikoli obstojal; ne more torej obstojati. Narod, smo rekli mi z višine vse vlada joče sinteze, ni obstojal doslej; obstojal bo torej v bodočnosti. Ljudstvo, ki je pozvano, da izvrši velike stvari na korist človeštva, se mora en dan ali drugi spojiti v dinstvo naroda.

NEPRIJETEN GOST

Ogrska vlada ima težave, da bi se rešila enega Erzbergerjevih morilcev.

Beograd. — Pred kratkim je bil na Ogrskem prijet Tilisen, eden Erzbergerjevih morilcev. Toda reakcionarni elementi na Ogrskem so izjavili, da je bil umor Erzbergerja političen, in so se uprli njegovi izročitvi. To mišljenje je na posledel sprejela budimpeštanska vlada in je izjavila, da bo Tilisena izgnala iz Ogrske. S to rečjo je pa šlo težko, ker so se vse dežele branile sprejeti ga. Naposled je turška vlada pristala na to, da mu da zavetišče. Potem je bilo treba dobiti dovoljenje dežel, ki leže med Ogrsko in Turčijo. Ko je bilo to dognano, so odpeljali Tilisena čez Romunijo in Bolgarsko do turške meje. Prišedši v Turčijo, je bil Tilisen imenovan za častnika v turški vojski. Ker je tudi neki drugi morilec Erzbergerja, stotnik Schulze, našel zavetišče na Turškem, kjer je bil aretiran, toda izpuščen in je preoblečen pobegnil v neko drugo deželo, je malo upanja, da bo morilec kdaj postavljen pred sodišče.

Napačno je zbudil.

Potnik je prišel v hotel iskat prenočišča. Ker so bile vse sobe oddane, ga je vprašal vratar, ako si upa spati v sobi, kjer se spi neki zamorec, ker le tam sta dve postelji. Potnik je bil s tem zadovoljen ter je še naročil, naj ga zgotadi zbudil, ker se mora z vlakom odpeljati. Imel pa je potnik tako trdno spanje, da ga je zjutraj vratar dolgo časa zaman klical in eukal. Pač pa se je prebudil zamorec ter se rezal zaspalemu. Vratar si je dovolil šalo, češ pa bodita oba zamorec ter potnika namazal s črnim voščilom po obrazu. Na ponovno mikastenje se je potnik vendar prebudil, se z naglico oblekel, ne da bi se bil umil ter tekkel po stopnicah. Na stopnicah pa se je mimohite zagledal v ogledalu ter jezno zarenčal: "Saj je vratar napačnega zbudil!" Nato je šel nazaj v sobo ter se znova vlegel spat.

Novo leto—nov začetek.

Mnogo dobrih načrtov lahko izvedete v novem letu, posebno pa tega, da pričnete redno vlagati Vaše prihranke. Vložite Vaš denar pri nas na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

kjer bo sigurno naložen in Vam prinašal

4%

obresti na leto.

Vloge, katere bomo prejeli do 10. januarja obrestovale se bodo že s 1. januarjem.

DENARNE POŠILJATVE

v staro domovino izvršujemo točno, brzo in po zmernih cenah.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Življenje na skrajnem severu

Eden najslavnejših polarnih raziskovalcev je brez dvoma Rasmussen, ki je odkril svetu zanimivosti skrajnega Severa. Po štiriletnem mučnem potovanju se mu je posrečilo razkriti izvor Eskimov. Nekateri severni rodovi so že Amerikanizirani. Boljševiki so prepovedali raziskovanje severne Sibirje.

Veliki danski raziskovalec polarnih krajev se je nedavno vrnil polarne ekspedicije, ki je trajala skoraj štiri leta in je brez dvoma ena izmed najzanimivejših v anah polarnih raziskovanj.

Tokom njegovega dolgega bivanja v ledenem mrazu se je Rasmussen posrečilo odkriti zemeljske ostanke nekaterih članov slovitih Franklinovih ekspedicij, ki je poginila leta 1847 v večnem snegu.

7. septembra 1912 je Knud Rasmussen zapustil na krovu "Kraljice morja" postojanko Godthaab, ki leži na jugu Grönlandije, in dospel s svojimi spremljevalci na samotni otok v bližini Lyona Inleta, ki ga je krstili "Otok Daneev". Tu je tudi prezimil.

Na pomlad se je ekspedicija ločila. Peter Frenchen je ostal na otoku, nato pa je odšel na "Baffinovo zemljo" in v Grönlandijo, kjer si je zabeležil nenavadne običaje odtonitih domačinov. Therkel Mathiasen je istotako proučeval "Baffinovo zemljo", Helge Banksoed pa je nabiral narodoslovne paberke ob arktični obali Kanade in Aljaske, počeniši od Beriskega zaliva pa do Sibirije. Knud Rasmussen sam pa se je napotil s samani v spremstvu dveh Eskimov, Mileka in Arnalunguaq (prva Eskimovka, ki se je kdaj udeležila slane ekspedicije). Kot glavno nalogo si je je postavil določitev izvora Eskimov, o katerem so si mnogi narodoslovci vrolo različni in celo nasprotujoča.

Vzel je s seboj nekaj živil, poleg tega pa precejšnjo množino tobaka in kave, ki ju oamošnji prebivalci više cenijo kakor zlato. Živeča je vzel malo s seboj, ker je hotel živeti po načinu domačinov, ki se hranijo zgolj od mesa severnega jelena, tjunla in mroža.

Po mukopolnem štiriletnem potovanju preko dežele King-William in kanadskega polotoka Kent-Peninsula se je Rasmussen posrečilo odkriti izvor Eskimov v Barren-Groundsu, ki jim je odtok sledil v kraje, kjerkoli žive različni njihovi rodovi. Med njimi si je nabral nad 20.000 fotografskih snimkov, etnografskih, arheoloških, zooloških in botaničnih dokumentov, razen tega pa si je skrbno beležil njihove pesmi, običaje in pravljice.

Kljub temu, da si je pomaleni privoščil precejšnje znanje jezika domačinov, je včasih vendar zašel v nemalo nevarnost.

Tako so mu Eskimi severne Kanade in Aljaske, ki se nikdar niso videli Evropejca, ob njegovem prihodu postavili po robu oboroženi do zob. Moral je odložiti vse orožje in dvigniti roke, da je ušel preteči smrti. Drugič so mu nastavili past. Dočim se mu je množica žensk blizala s prijaznim obrazom, so planili zavratno nanj oboroženi možje, hoteli ga ubiti. Pomen te zvižaje je izvedel šele pozneje. Eskimi umore namreč skoraj vsakega ženskega novorojenca že ob rojstvu. Vsled tega so pri njih ženske v velikih čisti, in vsak mož, ki hoče imeti ženo, si jo mora ugrabiti. Ženske so jim torej služile kot nekaka vaba za tujce, o katerih so mislili, da imajo glede žensk iste običaje kakor oni sami.

Nekateri rodovi Eskimov so amerikanizirani. Ti govorijo po večini angleško, se pečajo z lovom in so po večini bogataši. Imajo po 12 do 14 glav severnega jelena in veliko premoženje; njihovi dohodki znašajo 2 do 4 tisoč dolarjev na leto. Seveda pa je med njimi tudi precejšnje število bednikov, ki žive prav tako preprosto in primitivno kakor naši predniki pred 6000 leti. Teh je mnoge na Herschel-Islandu in na skraj-

nih mejah Kanade in Aljaske, kjer prebivajo v notranjosti dežele in običujejo z obalo po rekah s pomočjo posebnih čolnov. Drugi zopet, v okolici Behrinškega zaliva, so pravi trogloditi, kojih bivališča čepa na strmih skalah, ki se vzdigujejo nad obalo. Bolj na jugu živi rod Nuabamut, ki je bil do sedaj etnografom neznani. Pri teh so značilni njihovi nenavadni obredi. Obraz si pokrivajo s posebnimi krinkami, ki so svojevrstne umetnine.

Knud Rasmussen je hotel svoja raziskovanja nadaljevati še v Sibiriji. Toda boljševiki so oprezn. Ko je dospel v Nomo, mu je guverner v spremstvu petih ogromnih stražnikov in policijskega nadzornika sporočil, da je v deželi sovjetov tudi znanost privilegirana.

In Knud Rasmussen se je moral ukloniti. V zadostje pa mu je lahko, da je obogatil znanost z dragocenimi etnografskimi in geografskimi dokumenti, ter da je začrtal pot, po kateri bodo poznejši raziskovalci mogli ponesti kulturo med neukultivirane in barbariske rodove, ki pa so inteligentni in dostopni za civilizacijo.

Pomorski promet med Francijo in Rusijo.

Na podlagi sporazuma med francosko in sovjetsko vlado so za francoske parnike zopet odprta vsa ruska pristanišča in obratno. Ladje so v ostalem podvržene vsem določilom in pristojbinam, po katerih se morejo ravnavati ladje onih narodov ki so v uradni odnosu napram sovjetski republiki ali Franciji.

† NAZNANILO in ZAHVALA.

Zalostnim srcem naznanjam, da je dne 6. novembra po sedem tedenski mučni bolezni in previden s sv. zakramenti umrl moj ljubljeni soprog in oče

ANTON TRŠAR.

Truplo dragoga pokojnika položili smo k večnemu počitku dne 10. novembra s sv. mašo na katoliško pokopališče. Pokojnik je bil doma iz Vrhnike, podomače Anton iz V. Ameriki je bival 20 let in spadal je k društvu Marija Pomagaj, št. 79 K. S. K. J., katero mu je priredilo krasen pogreb. Star je bil 41 let. Tukaj zapuščam mene žalujočo soprogo in šest neposrednih otrok, eno sestro, omoženo Možina in v starem kraju eno sestro.

Zahvaljujem se tukajšnjemu g. župniku F. Ažbetu za tolažbo za časa bolezni in za pogrebne obrede, katere je opravil za pokojnim. Lepa hvala tudi K. S. K. J. za točno izplačilo posmrtnine. Zahvaljujem se tudi društvu Marija Pomagaj za krasni venec in za skrb ob času, ko je ležal na mrtvaškem odru in za krasen pogreb. Zahvaljujem se tudi vsem za darovane vence in cvetlice, kakor: njegovi sestri Antoniji Možina, družini Znidaršič, družini Govekar. Lepa hvala Frank Mehlin in njegovi soprogi za njih trud ob času bolezni in še sedaj in za darovane cvetlice, ki sta mu jih položila na krsto. Lepa hvala tudi Josipini in Mike Prebil, Ignacij Hodnik, ki sta ga večkrat obiskali ob času njegove bolezni in vsem, ki so mi bili v tolažbo v težkih dneh; vsem Bog stotero poplačaj!

Tebi pa ljubljeni soprog in oče, sveti naj ti večna luč, da se zopet vidimo v raju večnem nad zvezdami.

Zalujoči ostali:
Marija Tršar, soproga.
Anton in Frank sinova.
Antonija, Jennie, Elizabeta in Ana, hčere.
Waukegan, Ill., 5. jan. 1925.

HČI ANGL. KRALJA S SVOJO DRUŽINO

To je zadnja slika hčere angleškega kralja, princeze Marije, njenega moža in njenih dveh otrok.

Iz življenja turškega diktatorja.

Kot vsak turški diplomat in državnik, ima tudi Mustafa Kemal paša neprestano turški molek na roki. Poročilo francoske časnikarske poročevalke. Dasiravno je Kemal izobražen človek, trdni veruje, da se vse tako zgodi kot je vnaprej določeno.

V "Matinu" čitamo zanimivo pismo ge. Titayne o vtisih, ki jih je dobila o priliki poseta Angore, Kemalove prestolice. Naj ga podamo tudi našim čitateljem.

Storila sem par korakov po razorani kameniti cesti, in že se je pred mano odprla ogromna pušča, ki se začne takoj onstran borne Angorske oaze. Kakor daleč sega oko, povsod sama pustinja, in le tu pa tam moti monotonost pokrajine samotna karavana veleblodov. Sredi te pustine pa se dviga mala nova stavba — poslopje angorske narodne skupščine.

Vstopim. Hodnik, stopnišče in že sem na tribuni za publiko. Poleg mene stoji ženska z dvignjenim pajčolanom. Njene naličene oči so toliko kot dva velika diska. Na moji desni bradat kot neutrudno prebira velik molek. Sliši se nepretrgoma monotonno mrmranje, vmes pa ono čudno rožljanje, ki se čuje kakor udarjanje malih kamenčkov ob obali, ob katere udarjajo morski valovi. Muslimanski molki so to, nazivani tesbis; vsak poslanec ima v roki tak molek — tudi moj sosed ga ima — in ga neprestano prebira; odtod tudi ono čudno rožljanje.

Priznati moram, da se v tem ozračju nisem počutila preveč ugodno; ne vem, kako to, bilo mi je čudno pri sreči in nemir mi je vstajal v duši, in oni tam doli govorijo tudi; saj si nihče ne upa govoriti, prav kakor da jih je strah. Čuden strah to! Odkod in počemu? ... Nehote sem okrenila glavo in v hipu mi je bilo jasno: tam na desni je stala postava, vsa razsvetljena od šopa žarkov, padajočih skozi okno, množica postava, ki je obvladovala vso skupščino. Ah, res je, Mustafa Kemal nima na sebi ničesar temnega in divjega orientalskega kakor si mi predstavljamo Turke. Negibno je stal in se z roko opiral na pregrado svoje lože, obraz njegov, blede in resen, pa je bil uprt v govornika. Njegove oči so se sijale v tako jasni modri, da bi se razločile, se mi zdi, celo iz tmine v noči. Nikakega dvoma ni: in obvladava s svojim impozantnim sugestivnim pojavom vso okolico. Kemal paša ni zgolj diktator, on je v teležena sila in moč, strahotna moč, ki z enim samim pogledom stre sleherni voljo.

Govornik na tribuni govori na dolgo in široko, toda v njegovem govoru je nekaj, ki vzbuja vtis, da bo njegove besede prišle. Sicer pa se itak zdi, da ga nihče ne posluša.

Za narodno šolstvo.

se je znova krepko zavzel v rimski poslanski zbornici pos. dr. Besednjak. Zahteval je pravično postopanje z "drugorodeci", ker le pod tem pogojem bodo mogli biti dobri državljani! Fašisti so ga motili in mu ugovarjali.

Zanimivosti iz pariške družbe.

Francoski aristokratje so se polagoma prilagodili novim razmeram. Debata o revoluciji je še sedaj v francoski družbi na dnevnem redu. Francoski komunisti imajo svoja tajna znamenja.

Znano je, kako priljubljene so v pariški družbi konec 18. stoletja ideje, ki so nakopale francoski aristokraciji nekaj let pozneje toliko preglaiv in zla. Težko je reči, koliko je bilo v tem literarnem povečevanju revolucije iskrenosti in prepričanja, ali nekaj idejnega je revolucija vseskozi zapustila tudi v višjih solah. Mnogi aristokrati so se prilagodili novim razmeram in adoptirali tako rekoč revolucijo tudi za to, ker so čutili veter, ki veje in ker so se hoteli s svojim revolucijonarnim platonizmom za vsak slučaj zavarovati pred ječo ali gilotino. Revolucija, kakor vsako nasilje sploh vpliva tudi na mirnoljubnega filistra tako, da navidez ukloni tilnik in prizna za jezikom to, kar v duši odločno obstoja. Seveda ni prišla francoska aristokracija na svoj račun, ker jo je vihra revolucije neusmiljeno razkopila po svetu. Vsak aristokrat je bil lahko vesel, da je odnesel pete.

Tudi v sodobni pariški družbi so debate o revoluciji na dnevnem redu. Med pariškimi aristokrati niso redki eksemplari, ki iskreno zagovarjajo revolucionarno geslo. Drugi zopet sovražijo vsako novotarijo v politiki. Raymond Radiguet je naslikal v svojem romanu "Ples grofa d'Orgel" krasni tip ruskega kneza-emigranta, ki ne glede na to, kaj mu je komunizem vzel, ne govori o današnjih gospodarjih Rusije s sovražstvom, temveč celo odobrava boljševske metode in pravi, da so imeli komunisti prav, ko so mu vzel imetje in visoki položaj v javnosti. Sicer pa govori tudi francoska aristokracija, kadar je v družbi, o komunistični nevarnosti z neverjetno hladnokrvnostjo. Tip, ki gas lika Radiguet, ni ne pretiran, ne posebna izjema. Tudi če bi šlo za stare buržazne kroge, bi bil ta tip verjeten. Radiguet pa ni vzel glavnega junaka svojega romana iz malomeščanskih krogov, ker je bil v mladosti predobro poznavalec ljudi, da je tem večja resignacija bogatšev napram udarcem usode, čim starejši je njihov rod. Ali beseda "resignacija" ne pomeni docela tega problema. Tu gre za neko posebno ironijo, s katero se uklonijo ljudje, vzgajeni v starih rodbinskih tradicijah, presenečenjem in udarcem usode. V Parizu srečate celo zelo premožne industrijalce iz starih bogatih in uglednih rodbin, ki so se po svojem naziranjju že pripravili in prilagodili evfektivni socialni revoluciji, dasi bi jim vzel vse ogromno premoženje, morebiti celo življenje. Pričakujejo jo z nelo nerazumljivo resignacijo in udanostjo v voljo božjo, kakor človek, ki čuti v ozračju strašno nevihto, pa ne ve, odkod in kam udani strela. Temu bi se človek še ne čudil, ker so se politične razmere v Franciji zadnje čase razvile tako, da diši tudi v Parizu po boljševizmu. Čudna in skoraj nerazumljiva je pa sprememba, ki je nastala zadnje dni v naziranjju pariške družbe sploh.

Prevratne konverzace so zdaj v Parizu na dnevnem redu. Ni dvoma, da za tem pojavom nekaj tiči. Take konverzace so v modi, odkar je demisijonirala Poincarjeva vlada. Za časa te vlade se je javnost v Parizu ni tako zanimala za politiko. Zanimivo je poslušati, kako komentira pariška aristokracija po salonih in gledaliških dogodke. Čujejo se intimni pogovori, kako bi bilo mogoče storiti radikalni konec sedanjim razmeram in začeti novo življenje. Komunisti, ki so se reorganizirali v nekatere centurije, so začeli zbirati svoje pristaje s pomočjo ka-

balističnih številk, v katerih se spoznajo samo ožji zaupniki. Občinstvo, ki čita te šifrirane manifeste in pozive po listih si izmišlja za nameček zagonetne storije, o katerih se šušlja v vsakem kotičku. V tem je sodobna francoska romantika. Priljubljeni predmet takih pogovorov je prihod tvariša sovjetskega poslanika. Oni ruski umetniki, o katerih se ve, da imajo z Moskvo stike, so zelo dobrodošli, ker pričakuje pariška družba od njih revanža. V modi so tudi recepcije na sovjetskem poslanstvu. Pariz vidi v domačih in ruskih komunistih glasbenike novega družabnega življenja. In to naziranje ni redko celo v višjih krogih, med aristokracijo.

Ljubljence vseh je Alfred Fabre-Luce, avtor knjige La Vie d'Or, v kateri zavzema glede vprašanja odgovornosti za vojno stališče, ki diametralno nasprotuje dosedanjim oficijelnim sodbam o tem problemu. Ta 26-letni mladenič, zelo eleganten in čeden, je postal "la coqueluche" vseh pariških salonov tem lažje, ker je sin zelo premožnih in uglednih staršev. Njegov oče je predsednik Credit Lyonnais in intimni prijatelj poslanika de Margerie. Poleg tega je mladi Fabre-Luce nevaren tekmeec, ki se ga boje vsi zakonski možje. Nobeno ženske srce ni varno pred njim To je pač lastnost, ki je v sovjetskih salonih še največ vredna.

Kaj ne sme jesti.

Sloveti londonski ranocelnik je prav na kratko odpravil domisljave bolnike. Nekoč ga je neka dama, ki si je domisljevala vsemo goče zločodne bolezni, nadlegovala z nebrojnimi vprašanji, kaj sme in kaj ne sme jesti. Nekaj časa jo je zdravnik poslušal, potem pa rekel: "Milostiva, brez skrbi lahko jeste celo za večerjo prav vse, le kuhinjskih klešč in pihalnika ne, ker prvi predmet je težko prebavljiv, drugi pa povzroča vetrove."

Močan, izboljšani, najnovjši 7-strelni \$15. avtomati, se dajo \$7.45, 25 kal. V. H. J. N. Najboljši revolver, lahek in močan. Preiskusan in preizkušen. Varnostna garancija. Za vsak žep. Naročite takoj. Množina omejena. Zadovoljstvo garancirano ali denar nazaj. Ne pošljite denarja, plačajte poštarju \$7.45 in pošljite. — Federal Mail Order Corp., Dep. 168, 414 Broadway, New York City

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ANTHONY BIRK
HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR
Prevzamem vsako v to stroko spadajočo delo.
ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRASAJTE MENE ZA CENO.
350 Grove Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 5506

ZA NAMEČEK
\$1 "Boy's Blouse" \$1
SAMO KUPITE VAŠEMU SINU
OBLEKO Z DVOJNIMI HLAČAMI
ali
GORKO ZIMSKO SUKNJO
FR. BELAJ
6205 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Posebna ponudba našim čitateljem!
Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
B streličko za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00
"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI
Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lah
Ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite a vajo.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
42 East 42nd Street, New York, N. Y.

SIVALKE
izvežbane na W. & G. Box mašini
dobe stalno delo; dolga sezija.
Vprašajte pri: — J. J. Driesen,
Fashioncraft Hat Co., 21 West 4th
St., New York, N. Y.

POZOR DEVARJI!
Potrebujem 15 do 20 mož za delati
država, plača \$2.50 od klafire.
John Paar, Rappy Run Camp v
Dahoga Co., De Young, Pa.,
Elk Co.

Rad bi izvedel za naslov rojaka
ALOJZIJA KORDIŠ, podomače
Lovrenčkov. Nahaja se nekje v
državi Michigan. Če sam čita,
naj se oglasi, če pa kdo ve zanj,
naj mi blagovoli poročati.
Louis Šega, 311 Ruby St.,
Joliet, Ill.
(2x 9, 10)

Rad bi izvedel za naslov JACK
BUTALA, ki je bival svoječasn
no v Sheboygan, Wis. in potem
se pa preselil v San Frisco,
Cal. Prosim ga naj se mi oglasi.
— Tom Primožič, 1339 W. 18.
St., Chicago, Ill.
(2x 9, 10)

Rada bi izvedela za svojo sestro
MARILJO SEMBO, rojena Leben
v Borovnici, Jugoslavija. V
Ameriki se nahaja okrog 25 let.
Nekako pred 20. leti je bila v
Somerset, Pa. Od tam je šla na
prej in ni več pisala. Prosim ee-
njene rojake, Slovence in Hr-
vate, če jo je kdo videl ali sli-
šal od nje, da mi naznani, za
kar mi bom zelo hvaležna.
Frances Leben, 2112—63. St.,
Brooklyn, N. Y.

Koledar za leto 1925.

Še nobeno leto nismo Koledarja
tako naglo prodajali kot ga letos.
Skoraj sleherni, ki ga je naročil,
nam sporoči, da je z njim nadvse
zadovoljen. Vsebuje dosti aktual-
nih člankov, lepih povesti ter na-
svetov, ki pridejo prav vsaki go-
spodinji.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti". Kdor hoče imeti Koledar, naj ga takoj naroči.

SANTAL MIDY
PREHLA 2 MEHURJA
MOŠKI Zaščita se
Proti nalezljivim
SANIKIT
Nabavite si najboljšo zaščito
PREPREČBA ZA MOSKE
Velika tuba \$5.00, Kit (40) \$1
Vsi lekarnari ali
San-Y-Kit Dept. F
52 Beekman St., New York
Pišite za okrožnico.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

62

(Nadaljevanje.)

— Res ne, vaše veličanstvo, — je rekla Margareta. — Pustite me pritiči in jaz bom pojasnila marsikaj tega, kar vam je povedal markij. Nikdar se nisem hotela poročiti z njim ali kakim drugim moškim, razven s tem, — in dotaknila se je roke Petra. — Vse, kar je storil, je storil v namenu, da se izmotamo iz zanjke, v katero smo zašli.

— To verujemo, — je odvrnila kraljica, smehljaje, nakar se je pričela posvetovati s kraljem in sodniki.

Debata je dolgo trajala in sicer s tako pritajenimi glasovi, da ni mogel nikdo čuti tega, kar se je govorilo.

Na posvetovanje je bil poklican tudi neki duhovnik in to je smatrala Margareta za slabo znamenje.

Konečno so se dogovorili in z mirnim glasom ter umerjenimi besedami je proglasila kraljica razsodbo. Najprej se je obrnila proti Morelli ter rekla:

— Gospod markij, dvignili ste resne obtožbe proti dami, ki trdi, da je vaša žena in proti Angležu, kojega nevesto ste odvedli s sleparijo in nasiljem, kot sami priznavate. Ta gospod vas je v svojem lastnem imenu in v onem obeh dam pozval na dvoboj na življenje in smrt in sicer na način, ki ga ni mogoče napačno razumeti. Ali sprejmete poziv?

— Sprejel bi ga rad, vaše veličanstvo, — je odvrnil Morella mrko, — kajti dosedaj ni še nikdo dvomil o mojem pogumu. Zavedati pa se moram, kot je znano vašemu veličanstvu, da sem španski grand in še nekaj več in vsled tega bi bilo komaj postavno zame križati meč s služabnikom židovskega trgovca, kajti to je bilo visoko dostojanstvo tega moža v Angliji.

— Lahko ste križali svoj meč s mojim na ladji "San Antonio". — je rekel Peter trpko. — Zakaj vas je sedaj sram končati to, kar vas ni bilo sram pričeti? Razventega izjavljam, da se smatram v ljubezni in vojni enakostojen z vsakim ženskim tatom in bastardom v tem kraljestvu.

Kralj in kraljica sta se pomenkovala med seboj o tem vprašanju čina, ki je bilo skrajne važnosti v onem času in oni deželi. Nato pa je rekla Izabela:

— Res je, da se ne more zahtevati od španskega granda, da se dvobojuje z enostavnim inozemskim plemičem. Vsled tega vzdržujemo ugovor markija de Morella ter izjavljamo, da se ta poziv ne tiče njegove časti. Zapazili pa smo, da je pripravljen sprejeti poziv in pripravljeno smo storiti vse, da olajšamo to zadevo. Nočemo, da bi se govorilo, da je bil španec, ki je storil krivico, Angležu ter je bil javno pozvan na dvoboj v navzočnosti veličanstev, oviran storiti to radi slučajne razlike v stanu. Senjor Peter Brome, če hočete sprejeti iz naših rok, kot so številni drugi iz našega naroda ponosno storili, vam hočemo pokloniti viteštvo reda sv. Jakoba in s tem tudi pravico, da se smatrate enaki ali borite z enakimi s katerimkoli španskim plemenitašem, razven če bi bil zakonite kraljevske krvi, katere pa gotovo ne zahteva zase mogoči in izvrstni markij de Morella.

— Hvala vam veličanstva, — je rekel Peter, presenečen, — če prav bi mi ne bilo treba sprejeti časti, katero mi poklanjate iz vaših rok, če bi se ne bil postavil moj oče na napačno stran na Bosworth Field. On prihaja iz rodu, ki je precej trdovraten, v zadevah kraljev. Zelo sem hvaležen, kajti sedaj ne bi bilo plemenitemu markiju čutili se ponižanim pri uravnavi najinega dolgega spora.

— Pojte sem in poklekните, senjor Peter Brome, — je rekla kraljica.

Peter se je pokoril in Izabela, ki si je izposodila meč od moža, ga je udarila z njim trikrat po desni rami ter rekla:

— Vstanite, Sir Peter Brome, vitez plemenitega reda svetega Jakoba in Don Španske.

Vstal je, se priklonil ter se umaknil, kot je bil običaj. Pri tem se je izpodtaknil ter skoro padel in to so številni smatrali kot dobro znamenje za Morello. Ko je šel, je rekel kralj:

— Naš maršal, Sir Peter, bo določil čas in način vašega boja z markijem, da bo najbolj primerno za vaju oba. Medtem pa vama ukazujemo, da se vzdržite vsake neprimerne besede in vsakega neprimernega dejanja. Ker bo moral eden vaju tako kmalu umreti, vaju prosimo, da pripravita svoji duši in za nastop pred Njegovim sodnim stolom. Govorili smo.

Navzoči so mislili, da je postopanje končano, kajti številni so se pričeli dvigati, a kraljica je dvignila roko ter rekla:

— Treba je soditi še glede drugih stvari. Ta senjora tukaj, — in pokazala je na Betty, — prosim, naj se proglasi njeno poroko za pravomočno in markij Morella zahteva, naj se proglasi ta zakon neveljavnim. To je vprašanje, glede katerega ne moremo sklepati mi, ker ima opravka s cerkvenim sakramentom. Vsled tega prepuščamo njegovi svetosti papežu ali njegovemu legatu, naj odloči soglasno s svojo modrostjo, če naj obe stranki predlože razsodbo njemu. Medtem pa odločamo, da je treba senjora Elizabeto Dene po vseh naših pokrajinah dokler papež drugače ne odloči, sprejeti in priznati kot markizo Morela. Markij jo mora tekom svojega življenja primerno vzdržati in po njegovi smrti, če bi ne prišla še nikakoli odločitev iz Rima, naj ji pripade del lastnine, ki pripada ženi soglasno s postavami kraljestva.

Betty se je globoko priklonila in zahvalila za razsodbo, a Morelli se je stemnilo lice. Poslušalstvo se je zopet dvignilo in kraljica je zopet dvignila roko, kajti postopanje ni bilo še končano.

— Hočemo staviti vprašanje plemenitemu Sir Petru Brome in donji Margareti, njegovi zaročenki. — Ali še vedno želite skleniti zakon?

Peter se je ozrl v Margareto in Margareta v njega, nakar je rekel Peter s čistim glasom:

— Vaše veličanstvo, to je najina najdražja želja. Kraljica se je nekoliko nasmešnila ter nato vprašala:

— In vi, senjor John Castell, — ali dovolite, da se vaša hčerka poroči s tem vitecom?

— Da, — je odvrnil Castell resno. — Če bi ne bilo tega človeka tukaj, — in pri tem je vrgel temen pogled na Morello, — bi bila že dolgo združena in v ta namen, — je dostavil pomembno, — sem poveril svojo lastnino zaupnikom v Angliji, da jo izroče oboima in njim otrokom. Od sedaj naprej sem odvisen od njih dobrosrčnosti.

— Dobro, — je rekla kraljica. — Sedaj preostaja le še eno vprašanje. Ali je vajina želja, da se poročita pred dvobojem med markijem Morella in Sir Peter Brome? V takem slučaju, donja Margareta, postanele mogoče kmalu vdova, a če preložite poroko na poznejši čas, ne boste nikdar njegova žena.

Josip Kostanjevec:

Zadnja pot.

Spremil je bil sina v mesto. V prvi razred gimnazije. Tja sta se peljala, toliko je spravil skupaj. Nazaj jo je pa mahnil peš, ker so mu šolske poorebščine za sina pojedle zadnji vinar. Bil je privatni uradnik v malem trgu in je komaj preživel svojo družinico z ono miloščino, ki mu jo je izplačeval vsakega zadnjega v mesecu blagodušni odvetnik za dnevno večurno trdo delo, in že to z velekislim obrazom in primernimi potrebnimi opazkami.

Starejšega sina, zelo nadarjenega dečka, je hotel vsekakor spraviti v šole. Ker je imel v mestu rahločutne in dobre sorodnike, se mu je to posrečilo: zahtevali so od nje ga samo to, da bo sina oblačil in preskrboval z vsem, kar bo potrebno za šolo.

Tako se je torej tistega popoldneva vračal sam sameat po prašni cesti v več ur oddaljeni trg. Cesta je bila samotna, tu pa tam majhno zaselje, večja kmetija, posamezna gostilna starega tipa. Hodil je z nimo vsega, ne da bi ga kaj zanimalo; preveč je moral misliti na dogodek, ki se je izvršil danes v njegovi družini, ko se je prvič ločil od doma eden izmed članov in nastopil novo negotovo pot. Kaj bo z njim? Ali bo izpolnil nade, ki jih polagata vanj on in njegova mati, tista drobna, od dela in večnih skrbi izmognjena žena? Daleč je še bodočnost, ki bo vedela o tem soditi in povedati, in nihče ne ve, kaj bo povedala.

Cesta je šla v klanec, skozi smrekov in borov gozd. Visoko v vrbovih so se lovili jesenski solnčni žarki, nekje daleč se je glasila sekira, njegove stopinje so trdo odmevale od trdih tal. Noge niso bile vajene hoje in daleč je bilo še do doma. Včasih je bilo treba sesti na obcestni kamen in počivati. Kar legel bi v travo in zadremal. Tako sladko bi se dalo zaspati v tem čistem, svežem zraku in sanjati, sanjati. O čem? Kdo ve o čem.

Sanje se snujejo same, brez tuje pomoči, molčijo in govorijo, pojejo in pišejo, umirajo in plešejo. In kdo ve, kaj se vse delaja. A treba je dalje, cesta je še dolga in nenasmiljena, cesta je kruta. Pa je tudi že pozno popoldne.

Naenkrat vrhovi potemijo, solnčni žarki izginejo. Skoro tema je pod drevesi, nekam plašno se prelatajo ptice, po drevju zašumi in gre dalje od vrha do vrha. Pa se odnekod privlečejo črni oblaki in prvi blisk začrta v njih svetlo dolgo in ozko sled. Za njim takoj drugi, tretji v velikem kolobarju.

Popotnik dvigne glavo ves preplašen in stoji hitreje. Toda še hitreje stopa nevihta: že je nad glavo. Vsuje se ploha, med njo je pomešano zrnje in to zrnje je debelo in toče z grozno doslednostjo in naglico na veje in debla, na grmovje in na cesto. Treba se je stisniti pod smreko, tik od debla, morda pojde mimo kmalu in izgine hitro kakor je prišlo. Morda.

Grm se razlega od visokih skal, buči, šumi in pretresa ozračje. Vedno bolj divjajo elementi, ne dajo se motiti. Če bi človek sedaj bil do ma v svoji sobi, bi bil pogled na to divjanje veličasten, sijajno lep. Bi bil. Tako pa, tukaj pod drevesom, v tej grozni samoti. Tudi streha, široka in visoka, ne drži več, skozi njo lije in ubogi človek pod njo trepeče, takoj premočen do kože. Od enega drevesa, skače do drugega, bega in bega, se stiska in krči in ne ve, kaj bi storil. Bolje je na cesti sedaj kakor v gozdu.

Grm se razlega od visokih skal, buči, šumi in pretresa ozračje. Vedno bolj divjajo elementi, ne dajo se motiti. Če bi človek sedaj bil do ma v svoji sobi, bi bil pogled na to divjanje veličasten, sijajno lep. Bi bil. Tako pa, tukaj pod drevesom, v tej grozni samoti. Tudi streha, široka in visoka, ne drži več, skozi njo lije in ubogi človek pod njo trepeče, takoj premočen do kože. Od enega drevesa, skače do drugega, bega in bega, se stiska in krči in ne ve, kaj bi storil. Bolje je na cesti sedaj kakor v gozdu.

Torej vun in dalje, morda je v bližini kaka hiša, kako zatočišče. Pa so noge tako težke in še tožja je obleka, ki se ovija okoli telesa. Naenkrat preneha gozd, cesta je ravna, a nikjer sledu človeškega bivališča. Tudi nevihta ponehava, zrak se čisti, a doli čez vrhove brije ostra sapa. In tako je mraz, da popotnika skeli. Skeli. Počasi se odlega pot, bolj gre nazaj kakor naprej, čevlji so premočeni, brizgajo črne, umazane pljuske. Oči klobuka in obleke se cedi, kaplje se sproti trdijo.

Oddaleč se zasveti postopje. Hvala Bogu! Popotnik pospeši korake, se začne dalje, skoro se premeta.

va kakor riba na suhem, mora obstati, se mora oddihniti. V glavi se mu zavrti, skoro bi padel. Toda da lje, dalje, rešitev je bližu.

Sam Bog ve, kako je to postopje se kar noče približati, razdalja je vedno enaka, a noge hodijo in hodijo, hodijo kakor in kolikor morejo. Dolga je pot, tako dolga.

Pa se postopje vendar že bliža, razločuje se že veja nad vrati, gostilna je. Ali ga sprejmejo kakor človeka? Gostilna, on pa ničesar v žepu. Pride do praga, troje stopnic vodi v vežo. Stopi na prvo, izpodrsne mu, z glavo tebebi na gornjo stopnico in obleži.

Nekdo ga dvigne, prime pod pazduho in mu pomaga skozi vežo v sobo. Nekoliko gostov sedi za mizo, eden izmed njih mu moli poln čas nasproti. "Na, izpij, da ne pogineš."

Popotnik pije, ves se trese v velikem poželenju. Ponudi mu čašo tudi drugi: "Na, pij!" In tretji. Popotnik pije po vrsti.

"Hudo te je izdelalo", mu pravi krčmar. "In užejalo. Pa pojdi z menoj kar semkaj zraven. Da se slečeš. In da ti dam za ta čas svoje hlače in suknjo."

In popotnik stoji za njim, se tresoč preobleče in se zvrne na bližnjo postelj.

"Ne morem več, tako čudno sem truden. In še bi pil!"

Krčmar ga odene. "Vina ne boš več sedaj, prinesem ti čaja." In ga prinese.

Drugi dan popotnik ne more stati.

"Voza bo treba, da Te spravimo v trg," pravi krčmar in ukaže hlapcu napreči. Ko so ga pripeljali domov, je takoj legel. Žena joka na tihem in kakor večerjati mož, misli sedaj ona na sina in se vpraša: je Kaj bo z njim? Ali bo izpolnil nade, ki jih polagava vanj jaz in on, ki leži sedaj tako žalostno pred mano? Kaj bo tudi s tem?

Ko je prišel zdravnik, je konstatiral pljučnico: Ni je preстал, par dni potem je sklenil in so ga odnesli. Kmalu bi bili odnesli tudi njo, a je vendar prebolela.

Sin je izpolnil nade v vsem. Danes je nekje odličan zdravnik na odličnem mestu in mati je pri njem, vsa siva in stara kakor zemlja. Bodočnost je minila in ji je povedala, česar ne pove vsakemu.

Roparski napad pri Dunaju.

Te dni je bila v Meidlingu pri Dunaju napadena uslužbenka slaščičarne Katarina Lorenzova. Neznanece jo je pobil z pendrekom na tla in ji ugrabil aktovko, v kateri se nahajalo 20 milijonov avstrijskih kron in 100 dolarjev ter hranišna knjižica, glaseči tudi na 20 milijonov. Napadalec je potem izginil. Na licu mesta je pustil pri svoji žrtvi na tleh pendrek in čepico. Lorenzova je dobila pri napadu smrtno-nevarne rane. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

OD SOBARICE DO GROFICE.

Pred približno tremi meseci se je pojavila v Beogradu neka elegantna dama, čije preteklost je bila zavita v popolno temo. Po mestu so krožile vesti, da je dama ogrska grofica, katere mož je baje padel v vojni, njegova veleposestva pa so bila na podlagi agrarne reforme razlaščena, deloma pa razdeljena med sorodnike. Stanovale je elegantna dama v največjih in najmodernejših hotelih ter je bila v stalnih stikih z raznimi mladimi diplomati. Policija je jela tujski posvečati večjo pažnjo in kmalu so bile o lepi grofici znane vse podrobnosti.

Svoječasno je bila lepa neznanka sobanica za časa vojne pa je bila bolniška sestra v Budimpešti, kjer se je poročila s huzarskim podporočnikom grofom Mailathom, ki je ležal ranjen v bolnici. Kmalu po poroki se je grof vrnil na bojišče, kjer je padel. Grofica je ostala vdova in grof je v svoji oporoki določil za glavno dednjo. Grofova rodbina je skušala oporoko ovreči, vendar sodno postopanje ni bilo dokončano, ker je bila grofova posest po sklenjenem miru razlaščena.

Grofica se je zatem zapletla v razne ljubavne avanture. V njene mreže se je vjel tudi japonski vojaški ataše iz Budimpešte. Z njim je odpotovala v Carigrad. Ataše se je svoje ljubice kmalu naveličal in pred kratkim se je ta pojavila popolnoma sama v Beogradu. Ker pa je imela predvsem stike z diplomati je bila od policije osumljena vohunstva; predvsem zato, ker je bila v Budimpešti že dvakrat radi vohunstva prijeta.

Čim je lepa grofica začutila, da so ji postala v Beogradu prevročila, je izginila. Bila je odpotovala v Švico, vendar se policija še vedno zanima zanjo.

Hči predsednika Bethlehem Steel Corp.

Te dni se je zaročila Emmeline Grace, hči predsednika Bethlehem Steel Corporation z armadnim kapitanom Sir Selby Bruceom.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Kretanje parnikov - Shipping News

14. januarja: France, Havre.	5. februarja: Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.
15. januarja: Mongolia, Hamburg.	10. februarja: Arabic, Cherbourg in Hamburg.
17. januarja: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Veendam, Boulogne, Rotterdam; Lapland, Cherbourg.	14. februarja: Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Dulio, Genova.
20. januarja: Stuttgart, Cherbourg; Bremen; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.	17. februarja: Ohio, Hamburg; Deutschland, Hamburg.
22. januarja: Cleveland, Boulogne in Hamburg.	18. februarja: De Grasse, Havre.
24. januarja: La Savole, Havre; Conte Verde, Genova.	19. februarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg.
28. januarja: Paris, Havre; Orduna, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.	21. februarja: Acutania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Rotterdam; President Roosevelt, Cherbourg.
29. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.	24. februarja: Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.	25. februarja: La Savole, Havre.
3. februarja: President Wilson, Trst; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Colombo, Genova.	26. februarja: Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Berengaria, Cherbourg.
4. februarja: France, Havre.	

Italian Line
NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
NARAVNOST V LJUBLJANO V 9 DNEH

COLOMBO
Odpelje iz N. Y. 3. feb.
in 14. marca

DULIO
Odpelje iz N. Y. 14. feb.
Obrnite se na avtorizirane agente.
Italia America Ship. Corp.
1 State Street
New York

Največja krdaj nuda razprodaja.
Najfinjši izdelan revolver s 6 strelci.
Drugič za prodajo po \$12.00.
Hitro kot iskra, varno, velika strelna moč, dobro usmerjen. Vianjevo jeklo ali ponikljan, 38, 32, 25 ali 22 kalibra — po isti ceni. Ne pošijte denarja. Ko dobite, plačate poštarja \$7.45 in poštino. Federal Mail Order Corp. Dep. 167, 414 Broadway, New York City

ITALJANSKE HARMONIKE.
Mi izdelujemo in importiramo različne vrste ročno naprave ne italijanske harmonike, najboljše na svetu. Veset let garancije. Naše cene so nižje kot katerekoli izdelovalca. Brezplačen pouk igranja klopem. Pišite po brezplačni cenik. RUTTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave., Dep. 32, Chicago, Ill.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavlani dobiti dovoljenje ostanj v domovini eno leto in ako potrebno tudi dalj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluici v stari kraj glasa kom nanovejšo odredbo.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojo iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 13. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite z pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse pro ge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znamkah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik	\$1.25
Gospodinjstvo	1.00
Naša zdravila	.50
Nasveti za hišo in dom	1.20
Sadje v gospodinjstvu	.70
Zdravilna zelišča	.30
Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla ..	.75
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani	5.00
Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pietrnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani	10.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani	7.00
Jugoslavija, 3. zvezki, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in — Zgodovina SHB, 3. zvezki, zgodovinski podat. ki Jugoslovani in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana	3.25

Mi plačamo poštino.